

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permișiunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 605 din 23 august 2012
Emitent CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A TREIA

HOTĂRÂREA
din 27 martie 2012
în Cauza S.C. Aectra Agrochemicals - S.A. și Munteanu împotriva României

Strasbourg
(Cererile nr. 18.780/04 și 13.111/05)

Hotărârea este definitivă. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În Cauza S.C. Aectra Agrochemicals - S.A. și Munteanu împotriva României, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din: Ján Šikuta, președinte, Nona Tsotsoria, Mihai Poalelungi, judecători, și Marialena Tsirli, grefier adjunct de secție,

după ce a deliberat în camera de consiliu la 6 martie 2012,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată.

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află două cereri (nr. 18.780/04 și 13.111/05) îndreptate împotriva României de către o companie și un resortisant al acestui stat (*reclamanții*) care au sesizat Curtea în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*convenția*).

2. Guvernul român (*Guvernul*) a fost reprezentat de agentul guvernamental doamna Irina Cambrea, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. În urma intrării în vigoare a Protocolului nr. 14, prezentele cereri au fost atribuite unui comitet de 3 judecători.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

4. Reclamanții au obținut decizii civile în favoarea lor în diverse proceduri civile. Aceste decizii definitive au fost anulate printr-un recurs în anulare introdus de procurorul general al României. Descrierea detaliată a procedurilor în litigiu se găsește în anexă.

II. Dreptul intern

5. Dispozițiile legale și jurisprudența interne relevante sunt descrise în Hotărârea *Brumărescu împotriva României* [(MC), nr. 28.342/95, pct. 31-44, CEDO 1999-VII].

Articolele relevante din Codul de procedură civilă în vigoare la data la care au avut loc faptele dispuneau:

ARTICOLUL 330

„Procurorul general poate, fie din oficiu, fie la cererea ministrului justiției, să formuleze în fața Curții Supreme de Justiție un recurs în anulare împotriva unei decizii definitive și irevocabile pentru următoarele motive:

1. când instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești,
2. când prin hotărârea atacată s-a produs o încălcare esențială a legii, ce a determinat o soluționare greșită a cauzei pe fond ori această hotărâre este vădit netemeinică;”

ARTICOLUL 330¹

„În cazurile prevăzute de art. 330 pct. 1 și 2, recursul în anulare se poate declara în termen de 1 an de la data când hotărârea judecătorească a rămas irevocabilă.”

6. Art. 330 și 330¹ au fost abrogate de art. I pct. 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă, intrată în vigoare la 27 august 2003. Conform art. II din ordonanță:

„(...) Hotărârile pronunțate înainte de intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență rămân supuse căilor de atac și termenelor prevăzute de legea sub care au fost pronunțate.”

7. Art. 322 pct. 9 din Codul de procedură civilă a fost modificat pentru a permite revizuirea unui proces pe plan intern în urma unei hotărâri de constatare a unei încălcări de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Articolul relevant prevede:

ART. 322

„Revizuirea unei hotărâri rămase definitive (...) se poate cere în următoarele cazuri:
(...)”

9. dacă Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale datorată unei hotărâri judecătorești, iar consecințele grave ale acestei încălcări continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.”

ÎN DREPT

I. Conexarea cauzelor

8. Ținând cont de asemănarea cererilor în ceea ce privește faptele și problema de fond pe care o ridică, Curtea decide să le conexeze și să le examineze împreună, într-o singură hotărâre.

II. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 § 1 din convenție și a art. 1 din Protocolul nr. 1

9. Conform reclamanților, hotărârile prin care jurisdicția supremă română a admis recursurile în anulare încalcă art. 6 § 1 și art. 1 din Protocolul nr. 1 la convenție, care dispun:

ART. 6 § 1

„Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil [...], de către o instanță [...], care va hotărî [...] asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil [...]”

ART. 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

A. Cu privire la admisibilitate

10. Curtea constată că respectivele cereri nu sunt în mod vădit nefondate în sensul art. 35 § 3 din convenție. Aceasta subliniază de altfel că acestea nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarate admisibile. B. Cu privire la fond

11. Reclamanții susțin că infirmarea de către instanța supremă a hotărârilor definitive în favoarea lor, pe calea recursului în anulare, a adus atingere principiului securității raporturilor juridice și dreptului lor la respectarea bunurilor.

12. Făcând trimitere la Cauza *Brumărescu*, Guvernul recunoaște că în conformitate cu jurisprudența constantă a Curții, admiterea unei căi extraordinare de atac care repune în discuție o hotărâre definitivă printr-o procedură de supervizare este considerată drept o încălcare a principiului securității raporturilor juridice [*Brumărescu contra României*, (MC), nr. 28.342/95, pct. 62, CEDO 1999-VII]. Cu toate acestea, subliniază că, în urma hotărârii citate anterior, Codul de procedură civilă a fost modificat, iar prevederile legale care permiteau procurorului general să sesizeze Curtea Supremă de Justiție, denumită apoi Înalta Curte de Casație și Justiție, cu un recurs în anulare împotriva unei hotărâri definitive au fost abrogate.

13. Curtea reamintește că în Cauza *Brumărescu* citată anterior (pct. 61-62) concluzionase că s-a încălcat art. 6 § 1 cu motivul că anularea unei hotărâri definitive ca urmare a unei căi de atac extraordinare era contrară principiului securității juridice.

14. Securitatea juridică presupune respectarea principiului autorității de lucru judecat (*ibidem*, pct. 62), adică a caracterului definitiv al hotărârilor judecătorești. În temeiul acestui principiu, nicio parte nu este autorizată să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și executorii numai cu scopul de a obține o reexaminare a cauzei și o nouă hotărâre în ceea ce o privește. Instanțele de grad superior nu trebuie să folosească puterea de control decât pentru a corecta erorile de fapt sau de drept și erorile judiciare, și nu pentru a efectua o nouă examinare. Controlul nu trebuie să devină un apel mascat și simplul fapt că ar putea exista două puncte de vedere asupra temei nu este un motiv suficient pentru a rejudeca o cauză. Nu se pot face derogări de la acest principiu decât atunci când motive substanțiale și imperioase o impun (*Ryabykh împotriva Rusiei*, nr. 52.854/99, pct. 52, CEDO 2003-IX).

Curtea consideră că nimic nu permite să se facă o distincție din acest punct de vedere între prezentele cauze și Cauza *Brumărescu* citată anterior.

15. Prin urmare, a avut loc o încălcare a art. 6 § 1 în această privință în cele două cauze indicate în continuare.

16. Curtea notează de altfel că reclamanții au obținut diferite „bunuri“ în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 în urma procedurilor civile la care au participat. Casarea unor astfel de hotărâri când au devenit definitive și nu mai pot fi supuse apelului constituie o ingerință în

dreptul la respectarea bunurilor aparținând persoanei în favoarea căreia a fost pronunțată hotărârea (*Brumărescu*, citată anterior, pct. 74).

17. Reiese că a fost încălcat, de asemenea, art. 1 din Protocolul nr. 1.

III. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 § 1 din convenție datorită neexecutării unei hotărâri definitive

18. Reclamantul în Cauza nr. 13.111/05 pretinde că neexecutarea hotărârii Curții Supreme de Justiție din 14 martie 2003 care dispunea Ministerului Dezvoltării să îl reintegreze pe postul său de secretar general al Agenției Naționale de Dezvoltare, i-a încălcat dreptul de acces la o instanță, drept garantat prin art. 6 § 1 din convenție.

19. Guvernul contestă acest argument.

20. Având în vedere constatarea cu privire la art. 6 § 1 (pct. 15 de mai sus), Curtea consideră că nu este necesar să se examineze dacă a avut loc o încălcare, în speță, a acestei dispoziții în ceea ce privește neexecutarea Hotărârii din 14 martie 2003.

IV. Cu privire la aplicarea art. 41 din convenție

21. Art. 41 din convenție este redactat după cum urmează:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu și cheltuieli de judecată

22. Societatea reclamantă în Cauza nr. 18.780/04 solicită, printr-o scrisoare datată 21 iunie 2007, 169.310 EUR cu titlu de prejudiciu material și 590.300 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

23. Reclamantul în Cauza nr. 13.111/05 solicită 138.016 EUR cu titlu de salarii datorate din 17 iunie 2001 până la 30 iulie 2008, prezentând o fișă de calcul detaliată a acestui prejudiciu. Acesta solicită de asemenea 138.000 EUR cu titlu de prejudiciu moral cauzat de incidența negativă pe care concedierea a avut-o asupra reputației sale. El solicită, în final, 2.000 EUR cu titlu de onorarii ale avocatului și 4.100 EUR cu titlu de taxe ale expertizei contabile pe care a solicitat-o pentru a evalua prejudiciul suferit ca urmare a acțiunii în anulare. Reclamantul a furnizat documente justificative în sprijinul cererilor sale.

24. În ceea ce privește Cauza nr. 18.780/04, Guvernul observă că societatea reclamantă nu a formulat nicio cerere de reparație echitabilă în termenul care i-a fost acordat și că, în plus, aceasta nu a prezentat niciun document justificativ în această privință.

25. În ceea ce privește Cauza nr. 13.111/05, Guvernul susține că, în ceea ce privește suma solicitată cu titlu de prejudiciu material, doar o parte reprezintă salariile și foloasele nerealizate ale reclamantului ca secretar general al Agenției Naționale pentru Dezvoltare Regională. Guvernul susține că restul acestei sume reprezintă remunerația reclamantului pentru participarea sa ca membru într-o comisie de privatizare și că nicio referință nu a fost făcută în deciziile interne la această funcție deținută de reclamant. În cele din urmă, Guvernul estimează ca fiind excesivă suma solicitată cu titlu de cheltuieli de judecată și consideră că aceasta ar trebui acordată doar parțial.

26. În prezentele cauze, Curtea amintește că a concluzionat că a existat o încălcare a art. 6 § 1 din convenție și a art. 1 din Protocolul nr. 1 datorită anulării deciziilor judiciare rămase definitive și executorii, în urma recursului în anulare formulat de procurorul general.

27. În ceea ce privește Cauza nr. 18.780/04, Curtea notează că nicio cerere de reparație echitabilă nu a fost depusă de societatea reclamantă în termenul care i-a fost acordat pentru prezentarea observațiilor sale, termen expirat la 15 martie 2007. În aceste circumstanțe, Curtea estimează că nu este necesar să se aloce nicio sumă societății reclamante cu titlu de reparație echitabilă.

28. În ceea ce privește Cauza nr. 13.111/05, Curtea estimează că reclamantul poate pretinde un prejudiciu material, în măsura în care nu a fost reintegrat în post și nu a primit sumele datorate cu titlu de salarii reactualizate (a se vedea, *a contrario*, *Strungariu împotriva României*, nr. 23.878/02, pct. 54, 29 septembrie 2005; *Sacaleanu împotriva României*, nr. 73.970/01, pct. 72, 6 septembrie 2005; *Chiș împotriva României*, nr. 3.360/03, pct. 64, 14 septembrie 2010). Astfel, aceasta observă că din suma totală reclamată cu acest titlu doar 38.500 EUR reprezintă veniturile pe care reclamantul le-ar fi putut primi dacă recursul în anulare nu ar fi intervenit. Prin urmare, Curtea îi acordă reclamantului această sumă cu titlu de prejudiciu material, adică 38.500 EUR, la care se adaugă orice sumă care poate fi datorată cu titlu de impozit.

29. Curtea consideră, de asemenea, că reclamantul a suferit un prejudiciu moral datorat mai ales frustrării provocate de recursul în anulare. Pronunțându-se în echitate, astfel cum prevede art. 41 din convenție, și având în vedere toate circumstanțele cauzei, aceasta alocă reclamantului 2.000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

30. În cele din urmă, având în vedere criteriile stabilite de jurisprudența sa, decontul detaliat al orelor de lucru care i-a fost prezentat, precum și natura și complexitatea problemelor pe care le-a ridicat prezenta cauză, Curtea acordă cu titlu de cheltuieli de judecată efectuate în fața ei suma de 2.000 EUR, care trebuie plătită direct doamnei Nicoleta Popescu, precum și suma de 2.000 EUR, care trebuie plătită reclamantului, la care se adaugă orice sumă care poate fi datorată de acesta cu titlu de impozit.

B. Dobânzi moratorii

31. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

în unanimitate,

CURTEA

1. hotărăște să conexeze cererile;
2. declară cererile admisibile;
3. hotărăște că în cele două cauze au fost încălcate art. 6 § 1 din convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1;
4. hotărăște că nu trebuie examinat capătul de cerere întemeiat pe art. 6 § 1 din convenție în Cauza nr. 13.111/05 privind neexecutarea hotărârii din 14 martie 2003;
5. hotărăște:
  - a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului în Cauza nr. 13.111/05, în decurs de 3 luni, următoarele sume, convertite în moneda statului pârât la rata aplicabilă la data soluționării, la care se adaugă orice sumă care poate fi datorată cu titlu de impozit de către reclamant:
    - (i) 38.500 EUR (treizeci și opt mii cinci sute euro) pentru prejudiciul material;
    - (ii) 2.000 EUR (două mii euro) pentru prejudiciul moral;
    - (iii) 2.000 EUR (două mii euro) pentru cheltuielile de judecată efectuate în fața Curții, sumă care va fi plătită direct doamnei Nicoleta Popescu;
    - (iv) 2.000 EUR (două mii euro) pentru cheltuielile de judecată efectuate în fața Curții, sumă care va fi plătită reclamantului;
  - b) că de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut

marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu 3 puncte procentuale;

6. respinge cererea de reparație echitabilă pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la 27 martie 2012, în temeiul art. 77 § 2 și 3 din regulament.

Ján Šikuta,   **Marialena Tsirli,**

președinte   greșier adjunct